

August 1841 hjemlede Rettigheder som umiddelbare Valgrettigheder, ved Siden af hvilke man vil sætte nogle middelbare Valgrettigheder. Man har opregnet alle dem, som efter de almindelige Regler i Anordningen af 13de August 1841 have Valgret; men man har derved ikke taget noget særdeles Hensyn til, at § 3 i Anordningen indeholder en Undtagelse, hvorefter under visse Omstændigheder Personer, der havde en mindre Hartkornsbetjendelse end den, der er bestemt i § 2, eller som eiede bygningsskatpligtige Bygninger af en mindre Størrelse og Værdi end den, der er omtalt i § 3, kunne komme til at deeltage i Valgene og ogsaa blive valgbare. Det siges nemlig længere hen i den, at, hvis der i noget enkelt Sognedistrikt ikke skulde findes saamange valgberettigede Eiendomme, at de udgjøre det fir-dobbelte Tal imod Antallet af dem, der ved Valg have Sæde i Sogneforstanderskabet, skulle de Indvaanere, som komme dem nærmest i Eiendomsbetjendelse, indtræde ved Siden af dem. Deraf følger, at i enkelte Communer Besiddere, der enten eie eller i Fæste besidde f. Ex. 4, 5 eller 6 Skpr. Hartkorn, kunne blive valgberettigede, fordi der nemlig ikke var saamange Besiddere af det større Hartkorn, som § 2 i Anordningen forudsætter. Denne Bestemmelse er fremkommen i Anordningen ved et Ændringsforslag, som blev gjort af de jydskke Provindsstaller, der bemærkede, at der paa enkelte Steder havde fundet en saa stor Udtykning af Eiendommene Sted, at der vilde findes et for lille Antal Personer, der eiede een Lønde Hartkorn, eller som iøvrigt var i noget af de Tilfælde, som § 2 omtaler. Den Bestemmelse, der blev foreslaaet fra den jydskke Provindsstallerforsamlings Side, var ikke ganske den samme som den, der blev optagen i Loven; men det blev derved foranlediget, at det blev tilladt at gaae ned til en mindre Størrelse, naar der ikke fandtes et tilstrækkeligt Antal Besiddere, der havde den i § 3 nævnte almindelige Størrelse af Hartkorn. Det har vist ikke været Folkethingets Mening at betage nogen af dem, der efter den nugældende Lovgivning ere i Besiddelse af en fuldstændig Valgret, denne Rettighed og blot give dem denne middelbare og indskrænkede

Valgret, som skal gives dem, der ikke have de til den egentlige, fuldstændige Valgret fordrøede Betingelser. Det ligger ogsaa i den hele Bestemmelse i Lovudkastets § 3, at der maa være nogle, der have umiddelbar Valgret, og i Forhold til hvilke der ogsaa skal gives en middelbar Valgret, og altsaa er det vistnok Meningen, at de, som efter Undtagelsesbestemmelsen i Anordningen af 1841 § 3 ere valgberettigede, skulle ligesaa vel som de, der efter den almindelige Regel ere det, fremdeles beholde den Valgret, de have, og ikke have en saadan indskrænket Valgrettighed som den, der skal indrømmes de Beboere, som kun ere berettigede til at vælge Valgmænd. Der er ogsaa i § 3 som Maalestof for den middelbare Valgret taget den Afgift, der svarer til en Lønde Hartkorn; men, dersom den umiddelbare Valgret ikke forudsætter en Lønde Hartkorn, men kunde erhverves ved et mindre Hartkorn, saa er denne Bestemmelse ikke passende. Man kunde maaskee troe, at den sidste Paragraph i Lovudkastet indeholdt det Fornødne til at jævne den Lempning, som i foranførte Tilfælde vilde være fornøden, idet denne Paragraph indeholder, at de Bestemmelser i Anordningen af 13de August 1841, som ikke staae i Estrid med den nærværende Lov, ere fremdeles gjældende. Men deri ligger vel det Princip, som man vistnok har forudsat at skulle anvendes ogsaa med Hensyn til den umiddelbare Valgret, men det kan dog ved Siden af de ganske detaillerede og nøiagtige Bestemmelser, som indeholdes i § 2, neppe have nogen Virkning. Jeg troer ikke, at Sagen kunde blive forsinket ved, at det ærede Landsting gik ind paa en Ændring af Udkastet i den ommeldte Retning, thi jeg kan ikke antage, at der fra Folkethingets Side vilde møde nogen Modstand i saa Henseende, og da vilde Loven jo ligesuldt kunne fremmes. — Det er dette, som jeg har troet allerede paa Sagens nærværende Trin at burde bemærke. Hvorvidt jeg under de fortsatte Forhandlinger skulde faae Anledning til at tage Ordet igen, vil beroe paa, hvilke Ændringsforslag der muligen maatte blive stillede.

B. Christensen: Af den Udtalelse, vi i dette Dieblik have hørt af den høitærede